

ఒట్టు ప్రశ్నల సంఖ్య : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ఒట్టు ముద్రిత పుటల సంఖ్య : 4
[Total No. of Printed Pages : 4

సంకేత సంఖ్య : **118-L (NS)**

Code No. : **118-L (NS)**

డి.ఇడి. ప్రథమ వರ್ష

D.Ed. FIRST YEAR

కలికేయన్న అనుకూలీసువుడు (కీ.పా.శా.) — పరిసర అధ్యయన
FACILITATING LEARNING (LPS) — ENVIRONMENTAL STUDIES

(తేలుగు భాషాంతర)

(Telugu Versions)

(ఝోస పఠ్యవస్తు)

(New Syllabus)

దినాంక : 21. 05. 2019]

Date : 21. 05. 2019]

సమయ : బీళ్గే 10.00 రింద మధ్యాహ్న 1.00 రవరేగే]

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[గరిష్ఠ అంకగలు : 60

[Max. Marks : 60

అభ్యర్థియ నోందణి సంఖ్య

Register Number of the Candidate

భాగము - I

కింది ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు పర్యాయ జవాబులివ్వడమెనది. ఏదేని సరెన ఒక జవాబును మాత్రం ఎన్నుకుని రాయండి. ప్రశ్నలన్నియూ తప్పనిసరి : $10 \times 1 = 10$

1. పరిసరంలో జెవిక మరియు అజెవిక అంశాల పరస్పర అవలంబనకు ఉదాహరణం
(A) కార్బన్ చక్రం (B) జల చక్రం
(C) నెట్రోజన్ చక్రం (D) ఇవన్నియూ
2. 'చేసుపెంపకం' గూర్చి పాఠం నేర్పునపుడు కింది ఈ ప్రదేశపు విద్యార్థికి అనుభవాత్మక అభ్యసనం కల్గుతుంది
(A) తీరప్రాంత ప్రదేశం (B) పీఠభూమి ప్రదేశం
(C) కొండప్రాంత ప్రదేశం (D) ఎడారి ప్రదేశం
3. 'ప్రాథమిక విద్య' యొక్క ప్రముఖ అంశాలను దీనిలో చేర్పడమెనది
(A) జాతీయ పాఠ్యప్రణాళిక చక్రం (NCF - 2005)
(B) జాతీయ విద్యా విధానం (1986)
(C) కొఠారి కమిషను (1964-66)
(D) పాఠశాల విద్యయొక్క జాతీయ పాఠ్యప్రణాళిక చక్రం (NCFSE - 2000)

D.Ed. - I (NS)

518

[Turn over

4. “ప్రకృతి మానవుని అవసరాలన్నింటినీ సమకూర్చింది కాని మనిషి దురాశకు కాదు.” ఇది ఎవరి అభిప్రాయం ?
- (A) జాన్ డూయి (B) జీన్ పియాజె
(C) మహాత్మా గాంధీ (D) బి.ఆర్. అంబేడ్కర్
5. పరిసర అధ్యయనపు ఉపాధ్యాయుడొకరు ‘రవాణా వ్యవస్థ’ గూర్చి పాఠం నేర్పునపుడు ముందుగా భూరవాణా గురించి తెలిపి తరువాత వాయు రవాణా గురించి తెల్పును. ఇక్కడ అధ్యాపకుడు అనుసరిస్తున్న విధానం
- (A) పరిచితం నుండి పరిచయం వెపుకు
(B) సులభతరం నుండి కఠినత వెపుకు
(C) శిశుకేంద్రితం నుండి ఉపాధ్యాయ కేంద్రితంవెపుకు
(D) పరిచితం నుండి అపరిచితం వెపుకు
6. బోధనలో దృక్-శ్రవణ వస్తువులు పరికరాల లక్ష్యం ఏమిటనగా
- (A) నిర్ణీత విషయాలను స్పష్టంచేయుటకు లేదా పునర్విమర్శనచేయుటకు
(B) సంతోషాన్ని పెంచుటకు
(C) సమయాన్ని సదుపయోగం చేసుకొనుటకు
(D) సంవహనాన్ని పెంపొందించుటకు
7. వాహనాలనుండి వదలబడు వాయువులను పరీక్షించుటకుగల సంస్థ
- (A) ప్రాదేశిక రవాణా సంస్థ (B) కాలుష్య నియంత్రణ సంస్థ
(C) రోడ్డు సంరక్షణ ప్రాధికారం (D) మహానగరపాలికె
8. పరిసర అధ్యయనంకు సంబంధించి కింది ఏ నిర్వచనం/నిర్వచనాలు సరికావు ?
- I. ఇది పరిసరాన్ని గురించి సమగ్ర దృష్టికోణాన్ని పెంపొందిస్తుంది
II. ఇదొక సమ్మిశ్ర అధ్యయన క్షేత్రం
III. పిల్లలకు పరిసరాన్ని అనుభవించుటకు సహాయపడును
IV. ఇది ఏకోపాయ మార్గాన్ని అనుసరిస్తుంది
- వీటిలో :
- (A) II మరియు III సరెనవి (B) III మాత్రమే సరెనది
(C) I మరియు II సరెనవి (D) IV మాత్రమే సరెనది
9. పాఠశాల దశలో పరిసర విద్యను తప్పని సరి చేయాలి అనెడి ప్రజాశక్తియొక్క మనవిని సుప్రీం కోర్టులో ప్రవేశపెట్టిన వ్యక్తి
- (A) మరియా మాంటెస్సోరి (B) జె. కృష్ణమూర్తి
(C) జాన్ డూయి (D) ఎం.సి. మెహతా

10. ఒకరి గ్రహణశక్తి, అభ్యసన, దృష్టికోణం, అభిప్రాయాలు మరియు నడవడికలపై చాలావరకు ఆధారపడియున్న విశాలమైన భావనా సంబంధిత లక్షణాలు ఇవి
- (A) విలువలు (B) ప్రవర్తనలు / నడవడికలు
(C) ఆలోచనలు (D) పరికల్పనలు

భాగము - II

కింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు జవాబును క్లుప్తంగా అరపేజీకి మించకుండా రాయండి : $5 \times 2 = 10$

11. భారతీయ సంస్కృతిలో పరిసరం మరియు దాని సురక్షిత గూర్చి ఏమని ప్రస్తావించబడింది?
12. పరిసర అధ్యయనాన్ని ప్రాథమిక దశలో ఎందుకు పరిచయించబడింది అనుటకు రెండు కారణాలను తెల్పండి.
13. జలావరణ వ్యవస్థ మరియు ఎడారి పరిసర వ్యవస్థలలో అగుపించేడి ఆహారపు గొలుసులకు ఒక్కొక్క ఉదాహరణం తెల్పండి.
14. “పరిసరాలపై జాతరల ప్రభావం” - ఈ విషయాన్ని పరిసర అధ్యయన తరగతిలో ఎలా ఉపయోగించుకోవచ్చునో విశ్లేషించండి.
15. ప్రాథమిక పాఠశాల అధ్యాపకునిగా పరిసర అధ్యయనాన్ని నేర్పుటకు మీరు చేపట్టదగు పూర్వసిద్ధ చర్యలు ఏమిటి?
16. మీరు సామాజిక సన్నివేశంలో ఏయే పనులకు నీటిని ఉపయోగించుకుంటారు?
17. ప్రాథమిక దశయొక్క పరిసర అధ్యయనపు తరగతిలో ఉపయోగించదగు సహజ సంపన్నాలను పట్టిచేయండి.
18. పరిసర అధ్యయన తరగతి నిర్వహణలో శిశువు యొక్క సమాజం మరియు సంస్కృతిని ఎందువల్ల దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. స్పష్టికరించండి.

భాగము - III

కింది ప్రతి ప్రశ్నకు పర్యాయ ప్రశ్న ఇవ్వడమొనరి వాటిలో (a) లేదా (b) లలో ఒకదానికి మాత్రం జవాబు రాయండి. జవాబు ఒక పేజీకి మించరాదు : $8 \times 5 = 40$

19. a) పరిసరం యొక్క ఏవేని రెండు భౌతిక మరియు జైవిక అంశాలను పేర్కొనండి.
లేదా
b) మనుష్యులు ప్రకృతి నుండి సంపూర్ణంగా స్వతంత్రులుగా ఉన్నారా? వివరించండి.
20. a) ‘ఆవాసం మరియు అభ్యసన’ల గురించి తెలిపిడి పాజిషన్ పేపర్ యొక్క ప్రాముఖ్యతను పట్టిచేయండి.
లేదా
b) మనోశాస్త్రం ప్రకారం 6 నుండి 10 సం||రాల వయస్సుగల పిల్లల మానసిక లక్షణాలను పట్టిచేయండి.
21. a) పరిసర అధ్యయన పాఠంలో విషయాల విషయాధారిత కూర్పుయొక్క అనుకూలాలను తెల్పండి.
లేదా
b) ఏవేని ఐదు మొదానపు ఆటలను (Outdoor game) పట్టిచేసి, ఒకదానిని వివరించండి.

22. a) మీ ఊరి పాఠశాలల అభివృద్ధిలో SDMC, ప్రధానోపాధ్యాయుడు మరియు తల్లిదండ్రుల పాత్ర ఏమిటికి విశ్లేషించండి.

లేదా

- b) మీ ఊరిలో మీరు ఆకాంక్షించేడి కనీసం మూడు అవసరమైన సాంకేతిక సేవలను తెల్పండి. అవి ఎందుకు అవసరం ? విశ్లేషించండి.
23. a) భౌతిక సన్నివేశంలో నీటి లక్షణాలు మరియు సాంస్కృతిక సన్నివేశంలో నీటి ప్రాముఖ్యత / మహత్వాన్ని గూర్చి చర్చించండి.

లేదా

- b) ప్రాథమిక పాఠశాల దశలో పరిసర అధ్యయన అభ్యసనంలో 'చర్చా విధానం' సరైనది. చర్చించండి.
24. a) మీ పాఠశాలలో ఉత్పత్తియగు వివిధ రూపాల వ్యర్థాలను పట్టిచేయండి. వాటిని వేరుచేయు చర్యలను గురించి విశ్లేషించండి.

లేదా

- b) ప్రాథమిక పాఠశాల పరిసర బోధనలో ఏయే మానవ వనరులను ఉపయోగించుకోవచ్చును ? విశ్లేషించండి.
25. a) పునః ఉపయోగింపదగు మరియు ఉపయోగింపలేని వనరులు అనగానేమి ? ఒక సరైన ఉదాహరణతో వివరించండి.

లేదా

- b) ప్రాథమిక పాఠశాల పరిసర అధ్యయన తరగతిలో ఉపయోగించేడి ఐదు ముద్రిత వనరులను పట్టిచేయండి. వాటిలో రెండింటిని వివరించండి.
26. a) పరిసర అధ్యయనపు ఉపాధ్యాయుడిగా మీరు పరిసర వనరుల మూలను ఎలా ఏర్పరచగలరు ?

లేదా

- b) పరిసర అధ్యయన విషయపు IV లేదా V వ తరగతి యొక్క మీరే ఎంచుకున్న పాఠానికి 5E విధానపు పాఠ్యప్రణాళిక (Lesson plan) పాఠ్యపథకమును తయారుచేయండి.